

LIETUVOS AEROKLUBAS
AERoclub of LITHUANIA

Susisiekimo ministerijai

2025-03-27 Nr. 11-R

DĖL AVIACIJOS ĮSTATYMO PAKEITIMŲ

Gerbiamieji,

Atsakydami į š. m. kovo 10 d. paskelbtą Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo (Nr. VIII-2066, toliau - *Įstatymas*) 2, 6, 16, 17, 19, 20, 24, 27, 35, 41, 41¹, 50 straipsnių, III skyriaus dešimtojo skirsnio pavadinimo ir 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 19², 19³, 31², 53¹, 53² straipsniais įstatymo projektą (Reg. Nr. 24-17596(2)), (toliau – *Projektas*), Lietuvos aeroklubas teikia savo pastabas bei komentarus:

Siūlome Projektą tikslinti:

1. 11 straipsnyje (Įstatymo papildymas 31² straipsniu) siūlome 1. punkto 2) ir 3) papunkčiuose įvardintus atvejus nepriskirti prie privalomai koordinuojamų atvejų
Siūlymo pagrindimas:

2) papunktis. Mokomieji skrydžiai vykdomi aerodromuose, kurie oficialiai yra nevaldomoje (G klasės) oro erdvėje, jiems yra nustatytos oro eismo zonos (ATZ), kurios įtrauktos į aeronavigacinius žemėlapius. Šiose zonose yra privalomas radijo ryšys. Visi oro eismo dalyviai, tiek skraidantys ATZ, tiek atvykstantys, privalo informuoti apie savo vietą, aukštį ir ketinimus. Vykdam vietinius (aerodromo rajone) skrydžius dviem ar daugiau organizacijų, jos sąveikauja pagal konkretaus aerodromo skrydžių instrukciją. Reikalavimo dėl koordinatorių atsisakymas ne nesukels papildomos rizikos atvykstantiems orlaiviams, nes mokomųjų skrydžių procese dalyvauja lakūnai-instruktoriai, t.y. aukštesnės kvalifikacijos pilotai, kurie, iškilus kokiems nesusipratimams, kompetentingai suteiks, patikslins ar pakoreguos konkrečiai ATZ zonai privalomą informaciją.

3) papunktis. Atvykstančių orlaivių vadams pagal galiojančias tarptautines aeronavigacines taisykles privalu susipažinti su aerodromo, į kurį numatytas atvykimas, specifika. Tokia informacija skelbiama aerodromų informaciniuose rinkiniuose (AIR). Juose yra nurodomos visos veiklos, taip pat pažymėta kur ir kada sklandytuvai keliaimi į orą mechaniniais išvilktuvais. Tokiu būdu, vadovaujantis galiojančiomis tarptautinėmis aeronavigacinėmis taisyklėmis, bet kuriam orlaiviui, esančiam ar įskrendančiam į ATZ zoną, yra prieinama informacija apie kitų oro eismo dalyvių veiklą. Atvykstantiems į tokius aerodromus užsienio orlaiviams/pilotams nėra numatyta pareiga būti susipažinusi su nacionaliniu aviacijos įstatymu. Kartu pažymime, kad reikalavimo paskirti skrydžių koordinatorių įgyvendinimas gali sukelti nesusipratimų, kadangi koordinatorius nėra sertifikuotas aviacinės informacijos ir/arba meteorologinės informacijos teikėjas, paprastai neturi nėra skrydžio vadovo kvalifikacijos. Atitinkamai, tokia situacija gali sukelti neaiškumą pagal kokius teisės aktus reaguoti į tokio koordinatoriaus teikiamus nurodymus ir informaciją.

Taip pat, norime pažymėti, kad mokomuosius skrydžius ir/arba skrydžius su mechaniniu išvilktuvu vykdanči organizacija ir/arba asmenys niekada negali būti įsitikinę, jog jie vykdo veiklą vieni, nes į aerodromą iš anksto nepranešus gali atvykti orlaivis ar orlaivių grupė.

Sklandytuvų skrydžius mechaniniais išvilktuvais organizuojančių aeroklubų atstovai pažymi, kad nors skrydžių pobūdis atitinka paminėtus punktus, tačiau realiai koordinatoriai tikrai nėra reikalingi. Savo ruožtu, šių punktų įtraukimas įstatymo lygmeniu bereikalingai apsunkintų

visuomeniniais pagrindais dirbančių aeroklubų mokyklų finansinę padėtį ir įneštų bendros painingos.

Atsižvelgiant į tai, kad aerodromo pažymėjimo turėtojai, remiantis atskiru punktu, turi galimybę bet kuriuo atveju paskirti skrydžių koordinatorių, jei mano, kad būtina skrydžių saugai užtikrinti, siūlome 1 punkto 2) ir 3) papunkčius išbraukti.

Atitinkamai, siūlome šią *Projekto* 11 straipsnio 1 punkto redakciją (lyginamasis variantas):

„31² straipsnis. Skrydžių koordinatorius

1. Civiliniuose aerodromuose, kuriuose neteikiamos oro eismo paslaugos, ir lauko aikštelėse aerodromo pažymėjimo ar lauko aikštelės leidimo turėtojas ~~privalo paskirti~~ **gali paskirti** skrydžių koordinatorių, jeigu: ~~jeigu mano, kad tai yra būtina skrydžių saugai užtikrinti.~~ **Skrydžių koordinatorius privalo būti paskirtas, jeigu vyksta parodomasis renginys ar aviacijos sporto varžybos.**

1¹. Paskirtasis skrydžių koordinatoriaus negali teikti Reglamente (ES) 2017/373 numatytų skrydžių informacijos paslaugų ir meteorologinės informacijos.

~~1) vyksta parodomasis renginys ar aviacijos sporto varžybos;~~

~~2) vienu metu vykdomi pilotus rengiančių mokymo organizacijų mokomieji ir kiti skrydžiai;~~

~~3) vykdomi skrydžiai, kai orlaivių pakėlimui naudojami mechaniniai išvilktuvai.“~~

2. *Projekto* 17 straipsnio 11 punkto (Įstatymo 53¹ straipsnio (Teisė pilotuoti eksperimentinės kategorijos orlaivius)) 11 dalyje siūlome atsisakyti perteklinio reikalavimo pilotavimo įgūdžių patikrinimo skrydį atlikti su pilotu-egzaminuotoju ir nustatyti, kad pilotavimo įgūdžių patikrinimo skrydį eksperimentinės kategorijos orlaivio pilotas galėtų atlikti su pilotu-instruktoriumi. Šis siūlymas remiasi nuostata, jog pilotavimo gebėjimų patikrinimo skrydį atlieka piloto licenciją ir praktinę patirtį turintys pilotai, todėl nėra tikslinga teisę atlikti šį aptikrinimą suteikti tik labai nedideliame pilotų-egzaminuotojų kvalifikaciją turinčių asmenų ratui (šiuo metu Lietuvoje piloto-egzaminuotojo kvalifikaciją turi tik 20 asmenų, piloto instruktoriaus – 66). Nustačius, jog šį skrydį galima atlikti su pilotu-instruktoriumi, būtų patikrinimo skrydžio atlikimo techninis ir teritorinis prieinamumas.

Atitinkamai, siūlome šią *Įstatymo* 17 straipsnio 11 punkto redakciją (lyginamasis variantas):

„ULOPF nustatytą skridos laiką ir (arba) skrydžių skaičių, arba yra atlikęs pilotavimo įgūdžių patikrinimo skrydį su ultralengvojo orlaivio ~~pilotu-egzaminuotoju~~ **pilotu-instruktoriumi** ir ultralengvojo orlaivio ~~pilotas-egzaminuotojas~~ **pilotas-instruktorius** patvirtina ultralengvojo orlaivio piloto gebėjimus pilotuoti ultralengvąjį orlaivį.“

3. Siūlome atsisakyti *Projekto* 17 straipsnio 14 dalies 5 punkte (Įstatymo 53¹ straipsnio 14 dalies 5 punktas) numatytos sankcijos naikinti piloto pažymėjimą tuo atveju, jei pilotui buvo skirtos bent trys administracinės nuobaudos už skrydžių taisyklių arba piloto pažymėjime nurodytų skrydžio sąlygų pažeidimus per pastaruosius dvejus metus. Esame įsitikinę, kad administracinė nuobauda yra pakankama sankcija už šiuos pažeidimus ir antrą kartą bausti už tą patį pažeidimą nėra tikslinga. Atkreipiame Jūsų dėmesį, jog išnagrinėjęs panašią teisinę normą, Konstitucinis teisimas 2020 m. pripažino prieštaraujančia

LIETUVOS AEROKLUBAS
AERoclub of LITHUANIA

Konstitucijai ir Saugaus eismo keliuose įstatymo nuostatą dėl papildomų sankcijų asmenims iš kurių atimta teisė vairuoti atimta tris kartus. Minimoje byloje Konstitucinis teismas pažymėjo, kad už pažeidimą asmuo gali būti baudžiamas tik pagal vieną įstatymą. Atkreipiame Jūsų dėmesį, jog Projektu yra siūloma įtvirtinti nuostatą, kad asmuo, kuriam buvo skirtos bent trys administracinės nuobaudos už skrydžių taisyklių arba piloto pažymėjime nurodytų skrydžio sąlygų pažeidimus, būtų baudžiama stiek pagal Administracinių pažeidimų kodeksą, tiek pagal Aviacijos įstatymą, kas tiesiogiai prieštarautų aukščiau minėtai 2020 m. Konstitucinio teismo suformuotai doktrinai.

4. Projekto 18 straipsnio 1 punkte (53² straipsnio 1 punkte) numatomas reikalavimas, jog „*Skraidyklės ir paraspurnio pilotas, pageidaujantis mokyti kitus pilotuoti skraidyklę ir arba paraspurnį, turi gauti LSPSF suteikiamą skraidyklės ir paraspurnio piloto-instruktoriaus kvalifikacijos patvirtinimą*“. Atkreipiame Jūsų dėmesį, jog specialūs pažymėjimai nei skraidyklių ir paraspurnių pilotams-instruktoriams, nei ultralengvojo orlaivio pilotams-instruktoriams nėra išduodami, tik atitinkamuose pažymėjimuose įrašoma kvalifikacija. Atitinkamai siūlome patikslinti teisinę normą, užfiksuojant kad piloto-instruktoriaus kvalifikacijos patvirtinimas yra atitinkamas įrašas piloto pažymėjime.
5. Siūlome atsisakyti Projekto 18 straipsnio 4 punkte (53² straipsnio 5 punkte) numatyto reikalavimo gauti piloto-instruktoriaus kvalifikacijos patvirtinimą kiekvienai orlaivių klasei ir kiekvienam orlaivio tipui ir apsiriboti tik reikalavimu šį pažymėjimą gauti tik orlaivio klasei. Pažymime, kad tarp[tautinėje praktikoje piloto kvalifikacija pripažįstama visai orlaivių klasei.

Pagarbiai,

Lietuvos aeroklubo prezidentas

Arūnas Gražulis